

Protokoll från Västra Götalandsregionen

Protokoll från beredningen för hållbar utveckling den 1 februari 2024

Tid: 11:00 – 14:35

Plats: Regionens Hus i Göteborg, lokal Lejonet

Mötesuppehåll

Uppehåll för lunch kl. 12.10-12.45 och paus kl. 13.50-14.00.

Närvarande

Beslutande

Helén Eliasson, ordförande (S)

Miguel Odhner, 1:e vice ordförande (S)

Lars Holmin, 2:e vice ordförande (M) §§ 1,6

Håkan Lösnitz (SD)

Madeleine Jonsson (MP)

Louise Åsenfors (S)

Louise Jeppsson (V)

Per Tenggren (S)

Angela Fast Torstensson (M) §§ 1-3,6

Alex Bergström (S)

Daniel Andersson (L) §§ 1,2,6

Peter Eriksson (M)

Liselotte Fröjd (M)

Axel Josefson (M) §§ 1,2,6

Marith Hesse (M) §§ 1-3,6

Ulf Olsson (S)

Theres Sahlström (M)

Daniel Andersson (M)

Adam Johansson (M)

Jan Hanna (S)

Justerare

Miguel Odhner (S)

Sekreterare

Ann-Sofie Mellqvist

Underskrifter

Ordförande:

Helén Eliasson (S)

Justerare:

Miguel Odhner (S)

Politiska sekreterare

Simon Fredriksson (C)

Dennis Jeryd (S)

Johan Sösaeter Johansson (SD)

Thomas Palmgren (KD), §§ 2-6:A – *deltog digitalt*

Nicklas Attefjord (MP), §§ 1-5

Sebastian Hellqvist (M), §§ 2-5

Övriga närvarande

Helena Lundberg Nilsson, regionutvecklingsdirektör, VGR, § 6:A – *deltog digitalt*

Sofia Hellberg, infrastruktur- och kollektivtrafikchef, VGR

Gustaf Zettergren, forsknings- och industriomställningschef, VGR

Irma Ganibegovic, ledningsstöd, koncernstab regional utveckling, VGR

Klas Ericson, regeringens nationella samordnare för stora etableringar i fordonsindustrins gröna omställning, § 1

Max Falk, strateg, avdelning regional samhällsplanering, VGR, §§ 2-3

Anna Kronvall, strateg, avdelning regional samhällsplanering, VGR, § 3

Anders Carlberg, strateg, avdelning regional samhällsplanering, VGR, § 4

Anna Lärk Ståhlberg, förbundsdirektör, Fyrbodals kommunalförbund

Gitte Caous, förbundsdirektör, Göteborgsregionens kommunalförbund

Maria Sigroth, avdelningschef miljö och samhällsbyggnad, Göteborgsregionens kommunalförbund

Magnus Haggren, förbundsdirektör, Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Sandra Johansson, miljöstrateg, Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund, § 1

Eva-Lena Albihn, Vice VD, Business Region Göteborg

Tone Riise Åberg, Business Sweden, § 1

Hans Fogelberg, avdelning forskning, omställning och kompetens, VGR, §§ 1-3

Fredrik Dahlström Dolff, avdelning forskning omställning och kompetens, VGR, §§ 2-3 – *deltog digitalt*

Staffan Lund, avdelning forskning omställning och kompetens, VGR, §§ 2-3 - *deltog digitalt*

Hanna Bergsten, avdelning nämndsamordning, VGR, §§ 1, 6:A

Jenny Johnson, avdelning nämndsamordning, VGR, §§ 2-5

Förändringar av föredragningslistan

Ärende 3, Aktuellt inom kompetensområdet – nytt arbetssätt att planera och dimensionera gymnasial utbildning och Komvux, utgår.

Protokoll från beredningen för hållbar utveckling, 2024-02-01

Innehållsförteckning

§ 1	Information om genomförande av regional energiöverenskommelse för Västra Götaland	6
§ 2	Information om remiss om inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen för perioden 2026–2037	
§ 3	Information om eventuell omprövning av namngivna objekt i regional infrastrukturplan 2026-2037	10
§ 4	Samverkansavtal om naturbruksutbildning 2025-01-01 – 2028-12-31 mellan Västra Götalandsregionen och Västra Götalands 49 kommuner	12
§ 5	Anmälningssärenden	14
§ 6	Information	15

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
------------	------------	------------	------------------------

Protokoll från beredningen för hållbar utveckling, 2024-02-01

§ 1

Information om genomförande av regional energiöverenskommelse för Västra Götaland

Diarienummer RS 2023-04738

Beslut

1. Beredningen för hållbar utveckling noterar informationen om genomförande av regional energiöverenskommelse för Västra Götaland.

Sammanfattning av ärendet

Den regionala energiöverenskommelsen för Västra Götaland ska förstärka den regionala utvecklingsstrategins redan pågående kraftsamling elektrifiering samt utgöra grund för att fortsätta arbeta tillsammans, få en gemensam planering samt konkreta aktiviteter utifrån respektive roller och mandat. Detta syftar till att stötta den gröna omställningen i Västra Götaland.

Syftet med detta ärende är att ge status kring det arbete som sker inom ramen för energiöverenskommelsen och kraftsamling elektrifiering. Nedan punktats ett antal exempel på insatser och under sammanträdet den 1 februari ges även muntlig information från bl.a. regeringens nationella samordnare för stora etableringar i fordonsindustrins gröna omställning.

- Arbetet med att ta fram delregionala översiktbilder får stöd genom projektet kommunernas elektrifieringsresa. Genom projektet har VGR med Innovatum/Energikontor väst och konsultstöd utvecklat metodik för att kartlägga elbehov och identifiera lämpliga och mindre lämpliga platser för lokal energiproduktion och elnät.
- Ett tiotal kommuner och två kommunalförbund är redan med i projektet och resultat är på väg fram. Eftersom perspektivet är kortsiktigt, med ambition om att öka produktionen till 2030, är inriktningen i nuläget på sol- och vindkraft samt elnätskapacitet. Projektet pågår till 2025. Kommuner och kommunalförbund kan lämna intresseanmälan till Energikontor väst.
- Alla kommunalförbund är på gång, men i olika faser av arbetet med att ta fram delregionala översiktbilder. När mer resultat har färdigställts under 2024 är planen att de sammanfogas till ett samlat kunskapsunderlag i form av en regional översiktbild.

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
------------	------------	------------	------------------------

Protokoll från beredningen för hållbar utveckling, 2024-02-01

- VGR stöttar med att ta fram relevant analys- och kunskapsunderlag, kring till exempel påverkan på sysselsättning och scenarier för el- och effektbehov.
- Kommunalförbunden och VGR arbetar gemensamt för att ta fram ett kvalitetssäkrat lättillgängligt kunskapsmaterial för att underlätta för alla parter att beskriva förutsättningar och behov kopplat till energi- och industriomställningen.
- I samband med att regionstyrelsen antog den regionala energiöverenskommelsen den 23 januari skickades ett gemensamt pressmeddelande ut.
- I samverkansplattformen ACCEL arbetar VGR, Länsstyrelsen och Svenska Kraftnät tillsammans med kommunalförbund och regionnät för att tillgodose det framtida behovet av el i länet. Samarbetet ska stötta arbetet som utgår från energiöverenskommelsen. Genom att identifiera hinder och föra dialoger i ett tidigt skede ska tillståndsprocesserna påskyndas.
- ACCEL planerar att under våren arbeta fram en regional lägesbild med en uppdaterad behovsbeskrivning som en del av ett kunskapsunderlag.
- VGR och kommunalförbunden har fortsatt nära samverkan med regeringens nationelle samordnare för insatser kopplade till stora etableringar i fordonsindustrins gröna omställning, och samverkar med Länsstyrelsen i Västra Götaland i deras regeringsuppdrag att som pilotlän ta fram en regional handlingsplan för energiförsörjning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande daterat 2024-01-10

Skickas till

- staffan.lund@vgregion.se, för kännedom

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
------------	------------	------------	------------------------

Protokoll från beredningen för hållbar utveckling, 2024-02-01

§ 2

Information om remiss om inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen för perioden 2026–2037

Diarienummer RS 2024-00327

Beslut

1. Beredningen för hållbar utveckling noterar informationen om remiss om inriktningsunderlag för infrastrukturplanering för perioden 2026-2037.

Sammanfattning av ärendet

Den 15:e januari i år skickade Trafikverket på uppdrag av regeringen ut inriktningsunderlag inför infrastrukturplaneringen för perioden 2026-2037 på remiss. Västra Götalandsregionen (VGR) kommer att svara på denna remiss senast 15 april och förslag till remissyttrande kommer behandlas på BHU den 21 mars. Eftersom det av erfarenhet har visat sig vara av stor betydelse att det framgår att det råder enighet bakom dessa ställningstaganden är ambitionen även denna gång att kommunalförbunden ställer sig bakom det slutliga remissyttrandet.

Inför dagens beredning har ännu ingen politisk instans tagit ställning till något förslag till yttrande varför en information om inriktningsunderlaget ges, med möjlighet till frågor och en öppen diskussion.

Inriktningsunderlaget är omfattande och ger en bred bild av utmaningarna framöver. Trafikverket har utifrån de direktiv som gavs redovisat deras tolkning av vad det innebär för framtida planering. Den mest tydliga förändringen utifrån direktivet är att jämfört med nuvarande plans fördelning så föreslås en betydande överflyttning av investeringsmedel för att vidmakthålla vägar och järnvägar. Som konsekvens av detta blir utrymmet för nya objekt kraftigt begränsat. I samband med detta lyfter man även att det finns ett antal objekt som ännu inte har byggstartats som kan vara aktuella för omprövning. Detta gäller främst om kostnaderna har ökat och att de tidigare framräknade nyttorna därmed inte längre stämmer.

Inriktningsunderlaget redovisar att enligt prognosmodellerna sker en kraftfull utveckling i Sverige och att transporter väntas öka kraftigt. Samtidigt som man säger detta så prioriteras vidmakthållande, vilket VGR också tidigare prioriterat. Med tanke på ökande nya och stora nuvarande behov så har VGR tidigare

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
------------	------------	------------	------------------------

Protokoll från beredningen för hållbar utveckling, 2024-02-01

föreslagit att stora projekt bör finansieras utanför ram. Detta skulle ge ökat utrymme inom befintlig ram där även länsplanernas ram bör höjas.

Trafikverket lyfter fram att bredda den traditionella infrastrukturplaneringen till en transportplanering istället. Detta stämmer väl med VGRs ambitioner beskrivet i inriktningsunderlag för transportinfrastrukturen i Västra Götaland, om behovet av förändring som lyfter fram en utveckling mot ett transporteffektivt samhälle.

Trafikverket konstaterar att för att nå klimatmålen till 2030 kommer inte enbart elektrifiering räcka utan föreslår att öka andelen fossilfria drivmedel som lösning på kort sikt. VGR ser också detta behov samtidigt som takten för elektrifieringsarbetet behöver öka.

Trafikverket lyfter digitalisering som en potential inom många områden och som kan modernisera transportsystemet. Denna utveckling håller VGR med om och har dessutom lyft fram steg 1 och steg 2, åtgärder som effektiva verktyg som inte fullt ut nyttjas idag.

Med tanke på NATO-medlemskap föreslås att den befintliga infrastrukturen behöver stärkas så att den blir robust.

Finansiering och resurskonsekvenser av beslutet

Inga finansiella eller resurskonsekvenser bedöms uppstå av beslutet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande daterat 2024-01-19

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
------------	------------	------------	------------------------

Protokoll från beredningen för hållbar utveckling, 2024-02-01

§ 3

Information om eventuell omprövning av namngivna objekt i regional infrastrukturplan 2026-2037

Diarienummer RS 2023-04619

Beslut

1. Beredningen för hållbar utveckling noterar informationen om eventuell omprövning av namngivna objekt i regional infrastrukturplan 2026–2037.

Protokollsanteckning

Samtliga närvarande för kommunalförbunden lämnar en protokollsanteckning.

Inför ställningstagande i maj vill kommunalförbundens representanter ge uttryck för vikten av att nu liggande objekt i planen ska ligga kvar då de redan finns med i den kommunala planeringen, omprövning av dessa skulle resultera i onödiga osäkerheter. Kommunerna ställer sig däremot positiva till att pröva nya lösningar och arbetssätt för namngivna objekt, exempelvis alternativa arbetssätt, kompetensoptimering, teknik, ägande, finansiella upplägg, projektledning för att hålla nere kostnader och öka genomförandetakt.

Sammanfattning av ärendet

Trafikverket fick i juni 2023 uppdrag att ta fram ett inriktningsunderlag inför den långsiktiga infrastrukturplaneringen för planperioden 2026–2037. Trafikverket ska som en del i uppdraget redovisa bedömd sammanlagd kostnad för planperioden 2026–2037 för de namngivna objekt som ingår i gällande plan för perioden 2022–2033. Om kostnaden överstiger bedömningen i Trafikverkets planförslag för 2022–2033 ska Trafikverket redovisa möjligheten att behålla samma kostnadsnivå som i beslutad utvecklingsram genom att i nästa skede i processen – den s.k. åtgärdsplaneringen – ompröva objekt eller genomföra andra lämpliga åtgärder. Trafikverket ska redovisa en bedömning av om det finns betydande ändringar av objektets förutsättningar, exempelvis kostnadsökningar, i enskilda namngivna objekt i gällande plan som kan föranleda omprioritering. Objekt där upphandling av byggentreprenad har påbörjats undantas från bedömningen om inte särskilda skäl föreligger.

Regionerna har som länsplaneupprättare inte något uppdrag från regeringen inom inriktningsplaneringen utan får sitt uppdrag först vid åtgärdsplaneringen då

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
------------	------------	------------	------------------------

Protokoll från beredningen för hållbar utveckling, 2024-02-01

regeringen lämnar sitt direktiv till Trafikverket och länsplaneupprättarna att ta fram förslag på infrastrukturplaner för perioden 2026–2037.

Inom den regionala infrastrukturplanen 2022–2033 finns elva namngivna vägobjekt som finansieras via planen, varav fyra med kommunal medfinans, samt ett namngivet vägobjekt med enbart kommunal finansiering. Infrastrukturplanen innehåller också tio namngivna kollektivtrafikobjekt. Med tanke på nuvarande kostnadsutveckling vill tjänsteorganisationen inför den kommande åtgärdsplaneringen stämma av huruvida namngivna objekt också i regional infrastrukturplan, där upphandling av byggtreprenad ännu inte har påbörjats, ska omprövas eller inte i den kommande revideringen av den regionala infrastrukturplanen för perioden 2026-2037.

På BHU:s möte 1 februari ges en information och ärendet kommer att lyftas för ställningstagande på beredningens möte 23 maj med efterföljande beslut i regionstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande daterat 2024-01-11

Skickas till

- Boråsregionens kommunalförbund, info@borasregionen.se, för kännedom
- Fyrbodals kommunalförbund, kansli@fyrbodals.se, för kännedom
- Göteborgsregionen, gr@goteborgsregionen.se, för kännedom
- Skaraborgs kommunalförbund, info@skaraborg.se, för kännedom

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
------------	------------	------------	------------------------

Protokoll från beredningen för hållbar utveckling, 2024-02-01

§ 4

Samverkansavtal om naturbruksutbildning 2025-01-01 – 2028-12-31 mellan Västra Götalandsregionen och Västra Götalands 49 kommuner

Diarienummer RS 2023-05615

Beslut

Beredningen för hållbar utveckling föreslår regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige att besluta följande:

1. Regionfullmäktige godkänner samverkansavtal om naturbruksutbildning 2025-2028 mellan Västra Götalandsregionen och länets 49 kommuner.
2. Regionfullmäktige ger regionstyrelsens ordförande och regiondirektören i uppdrag att underteckna avtalet.

Sammanfattning av ärendet

Samverkansavtalet mellan Västra Götalandsregionen (VGR) och länets 49 kommuner om att regionen bedriver naturbruksutbildning på kommunernas uppdrag har funnits sedan VGRs bildande år 1999. I avtalet ingår en skatteväxling som innebär att kommunen skatteväxlat över 50 % av kostnaden för gymnasieelever till regionen. Avtalet har regelbundet setts över, uppdaterats och skrivits på för en ny period. Det avtal som skulle gälla från 1 januari 2023 och fyra år framåt godkändes inte av en kommun. Därmed föll avtalet eftersom det måste skrivas under av samtliga kommuner för att gälla. VGR och kommunerna beslöt att ett tillfälligt avtal skulle upprättas för 2023 för att parterna skulle få tid att utarbeta ett nytt långsiktigt avtal. Det tillfälliga avtalet förlängdes för att även gälla 2024.

Under 2023 pågick en politisk dialog mellan kommunerna och VGR om utformningen av ett nytt avtal. Syftet med dialogen som ägt rum i en politisk arbetsgrupp med representanter från VGR och kommunerna har varit att få samsyn mellan parterna om en väg framåt rörande samverkan kring naturbruksutbildning, som ur bland annat kompetensförsörjnings- och självförsörjningsperspektiv är en angelägen fråga både lokalt och regionalt. Dialogen har baserats på underlag om avtalets bakgrund, syfte, hur det har fungerat och vilka ekonomiska effekter det haft på den kommunala ekonomin. Med utgångspunkt från slutsatser av den fördjupade kunskapen föreslår den

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:

Protokoll från beredningen för hållbar utveckling, 2024-02-01

politiska arbetsgruppen att parterna fattar beslut om ett nytt avtal som också inkluderar en utredning om en långsiktigt hållbar samverkansmodell. Det nya avtalet som ska läggas fram av den politiska dialoggruppen skall gälla under perioden 2025-01-01 – 2028-12-31.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande daterat 2024-01-23

Skickas till

- Anders Carlberg, anders.carlberg@vgregion.se, för kännedom
- Skaraborgs Kommunalförbund, info@skaraborg.se, för kännedom
- Fyrbodals Kommunalförbund, kansli@fyrbodals.se, för kännedom
- Sjuhärads kommunalförbund – Boråsregionen, info@borasregionen.se, för kännedom
- Göteborgsregionens kommunalförbund, gr@goteborgsregionen.se, för kännedom
- Yvonne Kjell, naturbruksförvaltningen, yvonne.kjell@vgregion.se, för kännedom
- Miljö- och regionutvecklingsnämnden, för anmälan

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
------------	------------	------------	------------------------

Protokoll från beredningen för hållbar utveckling, 2024-02-01

§ 5

Anmälningssärenden

Beslut

Beredningen för hållbar utveckling noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Anmälningssärenden är ärenden som är av intresse för beredningens förtroendevalda, exempelvis protokoll, protokollsutdrag, rapporter eller skrivelser som rör nämndens verksamhet.

Beslutsunderlag

1. Protokollsutdrag från infrastruktur- och kollektivtrafiknämndens sammanträde den 7 december 2023 - Aktualisering av godstransportstrategi för Västra Götalandsregionen
Diarienummer IKN 2023-00333

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
------------	------------	------------	------------------------

Protokoll från beredningen för hållbar utveckling, 2024-02-01

§ 6

Information

A. Information om aktuella frågor för BHU under 2024 som har bäring på Västra Götalands utveckling

Gustaf Zettergren, avdelningschef, gör en kort genomgång av vilka ärenden och frågor som kommer att prägla beredningens dagordning under året som kommer.

Sofia Hellberg, avdelningschef, ger en kort lägesbild om det senaste inom projekten Västlänken och ny järnväg Göteborg-Borås. Helén Eliasson, ordförande, informerar om att VGR tagit fram en skrivelse i syfte att återrapporera uppdraget att leda processen om alternativ för utbyggnad av järnväg mellan Göteborg och Borås (dnr RS 2024-00427). Skrivelsen lyfter att det finns en bred samsyn i Västra Götaland och uppmanar Trafikverket att fortsätta med planeringen av ny järnväg Göteborg-Borås enligt Alternativ 2b, med tillägg om fyrspår under Landvetter flygplats. Miguel Odhner, 1:e vice ordförande, bekräftar den breda samsynen kring Alternativ 2b från samtliga kommunalförbund och att skrivelsen ligger i linje med de infrastrukturprioriteringar beredningen har ställt sig bakom tidigare.

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
------------	------------	------------	------------------------

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	HELEN ELIASSON	
TID:	2024-02-15 09:10:29 +01:00	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	
IDENTIFIKATIONS-ID:	_07f076f6936b57a8d4c84eab6d98e3b358	

NAMN:	MIGUEL ODHNER	
TID:	2024-02-19 08:46:26 +01:00	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	
IDENTIFIKATIONS-ID:	_0765b3aa29c75139d69b08987bab95fc29	

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2024-02-19 08:46:31 +01:00
Ref: 114384SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)